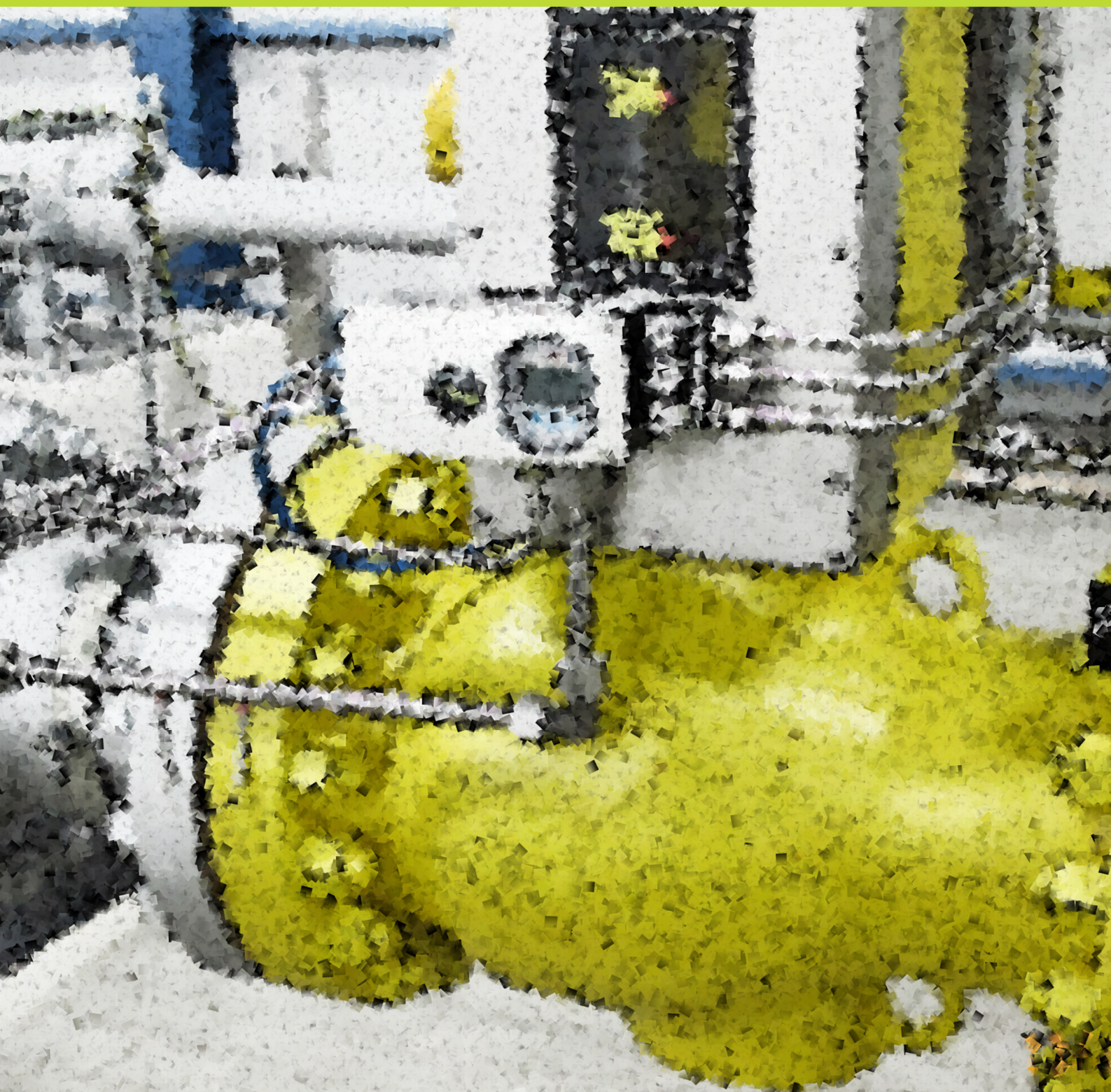

2016

POROČILO O IZVAJANJU
PROGRAMA ZA ZAGOTAVLJANJE
SKLADNOSTI V LETU 2016
V DRUŽBI PLINOVODI d.o.o.

Datum:	Ljubljana, 26. 3. 2017
Znak dokumenta:	NSKL/DK-1.0/2017
Različica:	PIPZSKL-1.0
Izdelal:	Mag. Dejan Koletnik, nadzornik za skladnost

Uvodna beseda

Učinkovito izvajanje veljavnih pravil na področju ločevanja dejavnosti prenosa in dobave energije v energetske sektorju je ključno za dobro delovanje energetskega trga v evropskem prostoru. Osrednjo vlogo pri tem imajo sistemski operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov, ki primarno skrbijo, da energija zanesljivo prispe do končnih odjemalcev. Če pravila za ločitev dejavnosti niso dovolj eksplicitna ali se ne izvajajo dovolj učinkovito, lahko to bistveno vpliva na stopnjo zagotavljanja neodvisnosti sistemskih operaterjev in s tem na raven konkurenčnosti veleprodajnega in maloprodajnega trga z energijo.. Če omrežne dejavnosti niso dovolj učinkovito ločene od dejavnosti dobave ali proizvodnje obstaja nevarnost diskriminacije ne samo pri upravljanju omrežij ampak tudi pri spodbudah vertikalno integriranih podjetij, da ustrezno vlagajo v svoja omrežja.

Svet evropskih regulatorjev CEER (Council of European Energy Regulators) je v letu 2016 izdelal primerjalno analizo implementacije ločitve dejavnosti, kot jih določa tretji energetske sveženj. Pravila ločitve energetske dejavnosti v drugem energetske svežnju niso vodila k učinkoviti ločitvi dejavnosti operaterjev prenosnih sistemov, zato je Evropski svet leta 2007 podal pobudo Evropski komisiji (v nadaljevanju EK) za učinkovitejše ločevanje energetske dejavnosti od dejavnosti prenosnih in distribucijskih sistemov. EK je pobudo upoštevala in pravila bolj določno uredila v tretjem energetske svežnju leta 2009.

Pri večini držav članic EU so bila pravila ločevanja uspešno implementirana v nacionalno zakonodajo. Nad izvajanjem različnih modelov ločevanja v posamezni državi članici (OU, ITO, ISO itd.) bdijo nacionalni regulativni organi, dodatno pa opravlja nadzor tudi EK skladno z zahtevami določb direktive iz tretjega energetske svežnja.

Tretji energetske sveženj je sicer ob uveljavitvi omogočal, da nekatere države članice lahko podajo prošnjo za izzetje od določil ločevanja dejavnosti na področju električne energije in zemeljskega plina. Ciper, Luksemburg in Malta so bili oproščeni iz obveze teh določil, poleg teh držav pa so se kvalificirale kot »nastajajoči trg« v okviru katerega so lahko podale izjemo še Estonija, Latvija in Finska.

Pri pregledu načinov ločevanja v EU skupaj za področje električne energije in zemeljskega plina prevladuje lastniško ločevanje (Ownership Unbundling, v nadaljevanju OU), ki mu sledi ločevanje po modelu neodvisnega operaterja prenosnega sistema (Independent Transmission Operator, v nadaljevanju ITO). Implementacija modela OU skladno s tretjim energetske svežnjem je še v nekaterih primerih v razvojnem konceptu, zato se lastniški model ločevanja OU razlikuje po nekaterih državah članicah. Nekaj primerov ločevanja obstaja tudi po modelu neodvisnega sistemskega operaterja (Independent System Operator, v nadaljevanju ISO).

Poudariti je treba, da obstaja pomembna razlika pri implementaciji ločitvenih modelov s področja električne energije in zemeljskega plina. V letu 2016 je bilo na področju električne energije kar 70 % operaterjev certificiranih po modelu OU in 12 % po modelu ITO, medtem ko je bilo na področju zemeljskega plina v obravnavanem letu certificiranih 40 % operaterjev po modelu OU in 44 % po modelu ITO.

Do prvega četrtertletja 2016 je EK prejela 109 zahtev za certificiranje, pri čemer pri presoji ni bilo potrebe za vključitev dodatnega mnenja Agencije za sodelovanje energetske regulatorje (Agency for the Cooperation of Energy Regulators, v nadaljevanju ACER), kar kaže na dobro sodelovanje Evropske komisije z nacionalnimi regulativnimi organi (National Regulatory Authorities, v nadaljevanju NRA).

Pri pregledu lastniške strukture operaterjev je opaziti, da je pri operaterjih električne energije bolj razširjeno državno lastništvo, medtem ko na področju zemeljskega plina prevladuje zasebno lastništvo družb. Je pa smelo trditi, da je tretji energetski sveženj pri operaterjih prenosnih sistemov povečal delež zasebnega kapitala (skladi).

Večje razlike v lastniški strukturi so v Veliki Britaniji in Portugalski, kjer so na področju električne energije skoraj vsi operaterji v zasebni lasti, vključno z infrastrukturo za mednarodne povezave, medtem ko je na Hrvaškem, Češkem, Slovaškem, Poljskem, Danskem in Madžarskem lastništvo infrastrukture v rokah države ali lokalnih skupnosti.

Tudi na področju zemeljskega plina Velika Britanija prednjači po deležu lastništva, ki je v zasebni lasti, medtem ko so na Hrvaškem, Danskem, Madžarskem, Poljskem in v Estoniji operaterji v celoti v državni lasti. Mešane lastniške strukture, z manj kot 50 odstotnim deležem države pa imajo Avstrija, Češka, Francija, Portugalska, Slovaška in Španija, medtem ko se z najbolj barvitim razmerjem lastniške strukture med zasebnim in državnim lastništvom pri operaterjih lahko pohvali Nemčija.

EK je v svojem poročilu iz leta 2014 zapisala, da se je model ITO v praksi pokazal kot delujoč model, ki zagotavlja zadostno in primerno stopnjo učinkovite ločitve omrežnih dejavnosti od proizvodnje ali prodaje energije. Iz tega je izhajalo, da EK ni zaznala dodatnih potreb po dopolnitvi evropske energetske zakonodaje za ITO model ločevanja, temveč je zgolj predlagala dosledno izvajanje nadzora nad izvajanjem.

Skupna evropska in posamezne nacionalne zakonodaje, ki vzpostavljajo okvire za samostojno in neodvisno delovanje operaterjev prenosnih sistemov in neodvisno delovanje organov upravljanja ter zaposlenih, se v praksi učinkovito izvajajo. Pooblastila, ki jih imajo nadzorniki za skladnost, so se v zadnjih letih na splošno izkazala za zadostna in učinkovita za spremljanje skladnosti modela ITO s programi za zagotavljanje skladnosti.

Skrbno spremljanje izpolnjevanja zahtev po neodvisnosti članov v nadzornem organu operaterja prenosnega sistema je ključno, saj zmanjšuje vpliv vertikalno integriranih podjetij in povečuje stopnjo neodvisnosti operaterja prenosnega sistema.

Spremembe energetske zakonodajnih okvirjev in pravil ter spremembe na veleprodajnih in maloprodajnih energetskih in finančnih trgih botrujejo največkrat tudi k težnjam po lastniških spremembah operaterjev sistemov. V Republiki Sloveniji je v letu 2016 intenzivneje potekala sprememba lastniške strukture operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina, to je družbe Plinovodi d.o.o. (v nadaljevanju Plinovodi). Predvidena je oddelitev te družbe skladno s sprejeto Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države in Letnim načrtom upravljanja kapitalskih naložb države v družbi Geoplin d.o.o. Ljubljana (v nadaljevanju Geoplin), na katerega je Vlada RS oktobra leta 2015 dala soglasje. Strategija upravljanja kapitalskih naložb države še določa, da Geoplin po oddelitvi odvisne družbe Plinovodi postane pomembna naložba in še naprej izvaja tržno dejavnost trgovanja z

zemeljskim plinom, pri čemer pa družba Plinovodi postane strateška naložba, saj opravlja gospodarsko javno službo systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina.

Zato sta Republika Slovenija, ki jo v skladu z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) zastopa Slovenski državni holding d.d. (v nadaljevanju SDH) in Petrol Slovenska energetska družba d.d., Ljubljana (v nadaljevanju Petrol), junija 2016 podpisala menjalno pogodbo, na podlagi katere bo Petrol postal večinski lastnik v družbi Geoplin, Republika Slovenija pa večinski lastnik v družbi Plinovodi, pri čemer bo Republika Slovenija v družbi Geoplin, še vedno obdržala 25-odstotni delež. Transakcija v letu 2016 še ni bila zaključena, ker še niso bili izpolnjeni vsi odložni pogoji.

EK je konec leta 2016 predstavila t. i. "zimski sveženj". Gre za sveženj predlogov zakonodajnih sprememb na ravni EU (spremembe direktiv in uredb), ki je nastal v okviru Energetske unije. Med cilje, ki jih opredeljuje Energetska unija, spada nadaljnje učinkovito izvajanje veljavnih pravil na področju, kot je ločevanje dejavnosti v energetske sektorju. EK bo zato še naprej spremljala učinkovitost izvajanja zahtev glede ločevanja, kot to določa tretji energetske sveženj, in bo še naprej pozorna, da neodvisni operaterji prenosnih sistemov in vertikalno integrirana podjetja delujejo v skladu s pravili EU o konkurenci. V središču Energetske unije so državljani, ki bi jim morale biti cene dostopne in konkurenčne, kar pa lahko zagotavlja le dobro delujoč energetske trg.

Predlog bo nadaljeval svojo zakonodajno pot med državami članicami, evropskim parlamentom in EK predvidoma naslednjih 12 do 18 mesecev. Med glavnimi cilji svežnja so postavitve energetske učinkovitosti na prvo mesto, uveljaviti EU kot najbolj razvito področje za uporabo obnovljivih virov energije ter povečati vpliv in vključenost uporabnikov.

Poročilo o izvajanju programa za zagotavljanje skladnosti v letu 2016 vsebuje predstavitev aktivnosti in ukrepov, ki so bili izvedeni za učinkovito izvajanje Programa za zagotavljanje skladnosti, s katerim se določajo posebne obveznosti, ki jih morajo izpolniti zaposleni pri izvajalcu gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina, to je v družbi Plinovodi d. o. o., glede zagotavljanja dejanske neodvisnosti operaterja prenosnega sistema v skladu s pogoji in cilji Direktive 2009/73/ES o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in Energetskega zakona (EZ-1).

Poročilo bo objavljeno na spletni strani družbe Plinovodi d.o.o. in posredovano regulativnemu organu - Agenciji za energijo ter nadzornemu svetu družbe Plinovodi d.o.o.

Nadzornik za skladnost,

mag. Dejan Koletnik

KAZALO:

1	UVOD	1
2	DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA ZA ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI	2
3	PREGLED IZPOLNJEVANJA UKREPOV ZA URESNIČITEV CILJEV PROGRAMA	2
3.1	Pregled izpolnjevanja splošnih ukrepov za vse zaposlene	2
3.2	Zagotavljanje neodvisnosti delovanja operaterja prenosnega sistema v splošni strukturi upravljanja	10
3.3	Register tveganj.....	13
3.4	Zaupnost podatkov.....	13
3.5	Razkrivanje in objava podatkov	14
3.6	Ravnanje pri upravljanju s podatki do VIP	15
3.7	Načrtovanje in izvajanje storitev.....	17
3.8	Zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do prenosnega sistema.....	18
3.9	Zagotavljanje nediskriminatornih in preglednih postopkov.....	19
4	SPREMLJANJE IZVAJANJA PROGRAMA	20
4.1	Priporočila o Programu za zagotavljanje skladnosti in njegovemu izvajanju	20
5	OBVEZNOSTI IN PRAVICE ZAPOSLENIH	20
6	KRŠITVE	20
6.1	Splošne kršitve	20
7	ZAKLJUČEK IN UGOTOVITVE	21

1 UVOD

Družba Plinovodi d. o. o. na podlagi odločbe Javne agencije RS za energijo št. 533-100/2011-20/134 z dne 11. 7. 2012 in sklepa Vlade o imenovanju št. 36020-3/2012/3 z dne 25. 10. 2012 deluje kot neodvisni operater prenosnega sistema.

Na podlagi Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15, v nadaljevanju: EZ-1) mora operater prenosnega sistema za izpolnjevanje zahtev o certificiranju izpolnjevati zahteve iz 189. do 202. člena EZ-1.

Operater prenosnega sistema zemeljskega plina mora na podlagi 197. člena EZ-1 pripraviti Program za zagotavljanje skladnosti (v nadaljevanju program), ki določa cilje in ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja ter posebne obveznosti, ki jih morajo zaposleni izpolniti za uresničitev teh ciljev.

Agencija RS za energijo (v nadaljevanju agencija) je 1. marca 2012 podala soglasje (št. 533-100/2011-08-134) k programu. Soglasje je začelo veljati 16. 7. 2012, to je z dnem dokončnosti odločbe o certificiranju operaterja prenosnega sistema.

Nadzorni organ je po predhodnem soglasju (št. 533-100/2011-16/134 z dne 12. 4. 2012) agencije imenoval nadzornika za skladnost, ki spremlja izvajanje programa in poroča nadzornemu organu ter izdaja priporočila o njegovem izvajanju.

Nadzornik za skladnost je pri spremljanju in izvajanju programa v letu 2013 ugotovil nekatere vsebinske in zakonodajne pomanjkljivosti, ki jih je kot priporočila podal v dopolnitev in sprejem poslovodstvu. Agencija je 17. 7. 2013 k dopolnitvi Programa za zagotavljanje skladnosti izdala soglasje (št. 533-100/2011-58/134).

2 DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA ZA ZAGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

Cilji programa so:

- zagotavljanje dejanske neodvisnosti operaterja prenosnega sistema v skladu s pogoji in cilji Direktive 2009/73/ES, uredb Evropske skupnosti in vsakokrat veljavne nacionalne zakonodaje;
- dosledno in dejansko spoštovanje načela preglednosti in nediskriminatornosti v odnosu do vseh udeležencev na trgu, še posebej v odnosih z vertikalno integriranim podjetjem (v nadaljevanju VIP);
- varovanje tajnosti poslovno občutljivih podatkov, ki jih dobi med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti operater prenosnega sistema;
- preprečevanje diskriminatornega razkrivanja poslovno koristnih podatkov.

3 PREGLED IZPOLNJEVANJA UKREPOV ZA URESNIČITEV CILJEV PROGRAMA

3.1 Pregled izpolnjevanja splošnih ukrepov za vse zaposlene

Nadzornik za skladnost je v letu 2016 nadziral izpolnjevanje splošnih ukrepov za uresničitev ciljev programa s strani zaposlenih. Po informacijah, s katerimi je nadzornik za skladnost razpolagal, nihče od zaposlenih v letu 2016 ni izvajal nobenih posrednih ali neposrednih navodil VIP v zvezi z izvajanjem vsakodnevnih dejavnosti operaterja prenosnega sistema, upravljanjem sistema ali dejavnostmi, potrebnimi za pripravo 10-letnega razvojnega načrta.

Vsi zaposleni pri operaterju prenosnega sistema v strukturi upravljanja so v letu 2016 zagotavljali dejansko neodvisnost operaterja prenosnega sistema v skladu s pogoji Direktive 2009/73/ES in EZ-1. Zaposleni skrbijo, nadzornik za skladnost pa nadzira, da so ti pogoji izpolnjeni ves čas veljavnosti certifikata oziroma izvajanja gospodarske javne službe dejavnosti operaterja prenosnega sistema. Operater prenosnega sistema je tekoče obveščal nadzornika za skladnost in regulativni organ o vseh načrtovanih transakcijah, zaradi katerih bi bila potrebna ponovna proučitev pogojev za izdajo certifikata.

Zaposleni, ki so pri operaterju prenosnega sistema odgovorni za upravljanje, vključno s tistimi, ki so odgovorni za izvršno upravljanje, so zagotavljali dejansko neodvisnost, tako da nobena od teh oseb ni imela nobene druge poklicne funkcije ali odgovornosti, neposrednega ali posrednega interesa v nobenem delu VIP, ki ni operater prenosnega sistema, ter od njega niso pridobivale finančnih koristi ali imeli poslovnega odnosa z njegovimi delničarji oziroma družbeniki s kontrolnim deležem. Plačilo oseb, odgovornih za upravljanje, in članov uprave ter zaposlenih pri operaterju prenosnega sistema ni bilo odvisno od dejavnosti ali rezultatov VIP.

Poslovodstvo operaterja prenosnega sistema je samostojno v okviru svojih pristojnosti in odgovornosti sprejemalo potrebne odločitve in izvrševalo potrebna dejanja za zagotavljanje neodvisnega ravnanja operaterja prenosnega sistema.

Vsi zaposleni pri operaterju prenosnega sistema v strukturi upravljanja so razkrivali podatke, ki so potrebni za konkurenčno delovanje trga na način, da so bili podatki ažurno in nediskriminatorno objavljeni na spletni strani (www.plinovodi.si), tako da so uporabnikom prenosnega sistema zagotavljali zadostne, pravočasne in zanesljive podatke.

Zaposleni so redno objavljali vse potrebne informacije o zasedenosti oziroma razpoložljivosti prenosnih zmogljivosti ter aktualni ponudbi in povpraševanju na sekundarnem trgu.

3.1.1 Priprava 10-letnega razvojnega načrta omrežja za obdobje 2017–2026

Na podlagi 200. člena EZ-1 mora operater prenosnega sistema vsako leto najkasneje do 1. junija, po posvetovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, sprejeti in predložiti agenciji 10-letni razvojni načrt omrežja za obdobje 2017–2026 (v nadaljevanju razvojni načrt), ki mora temeljiti na obstoječi in predvideni ponudbi in povpraševanju in mora vsebovati učinkovite ukrepe za zagotovitev ustreznosti sistema in zanesljivosti oskrbe. Za prva tri leta tega načrta mora operater prenosnega sistema priložiti tudi naložbeni načrt, usklajen z razvojnim načrtom in izdelan v skladu z metodologijo, kot je določena v EZ-1.

Operater prenosnega sistema je 1. februarja 2016 začel s 30-dnevnim javnim posvetovalnim postopkom o razvojnem načrtu prenosnega plinovodnega omrežja za obdobje 2017–2026. Poleg objave posvetovanja na svoji spletni strani je operater prenosnega sistema še posebej pisno pozval pomembnejše akterje na energetske področju, vse distributerje zemeljskega plina, nosilce bilančnih skupin in lokalne skupnosti, ki so trenutno za uporabo zemeljskega plina bolj zanimive. V času razgrnitve predloga razvojnega načrta je operater prenosnega sistema prejel pripombe 13 zainteresiranih strani. Vse pripombe je operater prenosnega sistema predložil v vednost agenciji. Večina pripomb je bila ustrezno upoštevana že v razvojnem načrtu, predloženem v juniju 2016, tri pripombe pa je operater prenosnega sistema upošteval na predlog agencije v končni verziji razvojnega načrta.

Nadzornik za skladnost je pri pripravi razvojnega načrta aktivno sodeloval s pripravljavci razvojnega načrta v družbi in se redno udeleževal sestankov, s čimer je spremljal potek aktivnosti in zagotavljal, da so te potekale pregledno in nepristransko ter skladno z EZ-1. Nadzornik za skladnost je pri tem spremljal tudi aktivnosti nadzornega organa, da ni sprejemal kakršnih koli odločitev, ki bi vplivale na dejavnosti, ki so potrebne za pripravo razvojnega načrta omrežja v skladu z 200. členom EZ-1 ali bi bile povezane z njimi.

Regulativni organ se je skladno z določbo šestega odstavka 200. člena EZ-1 o razvojnem načrtu posvetoval z vsemi dejanskimi in možnimi uporabniki sistema, in sicer na odprt in pregleden način, tako da je 13. 6. 2016 na svoji spletni strani objavil razvojni načrt ter pozval vse dejanske in možne uporabnike sistema k dajanju pripomb. V času posvetovalnega postopka, ki se je zaključil 15. 7. 2016, je regulativni organ k objavljenemu razvojnemu načrtu prejel sedem pripomb, ki jih je v celoti objavil na svoji spletni strani in hkrati obvestil operaterja prenosnega sistema.

Regulativni organ je proučil predloženi razvojni načrt vključno s prejetimi pripombami iz javnega posvetovanja operaterja prenosnega sistema. Regulativni organ je pregledal tudi vse pripombe, prejete v okviru posvetovalnega postopka, ki ga je izvedel.

Med prejetimi pripombami k razvojnemu načrtu je tudi izkazana odločna podpora Ministrstva za infrastrukturo Republike Slovenije ter lokalnih skupnosti (Občine Piran, Občine Hrpelje-Kozina, Občine Izola in Mestne občine Koper) za projekt širšega nacionalnega interesa plinifikacije slovenske obale. Predlagatelji pripomb prepoznajo zemeljski plin kot alternativno gorivo za regijo in prihodnjo oskrbo ladij v Luki Koper. Zato je regulativni organ v začetku avgusta pozval operaterja prenosnega sistema k dopolnitvi naložbenega načrta, in sicer v obliki podrobnejše analize oziroma študije o potencialni uporabi zemeljskega plina na področju slovenske obale, ki naj bi upoštevala tudi uporabo zemeljskega plina v pomorskem prometu in za namen dolgoročne oskrbe Primorske regije z električno energijo. Regulativni organ je v skladu z metodologijo za naložbeni načrt proučil tudi vse ostale naložbe iz naložbenega načrta in podal tudi pripombe in predloge za dopolnitev.

Operater prenosnega sistema je oktobra regulativnemu organu predal povzetek Investicijske študije izgradnje prenosnega plinovoda M6 Ajdovščina-Lucija, pozneje pa na sestanku podrobneje predstavil predmetni projekt. Na podlagi rezultatov predmetne študije je agencija na Ministrstvo za infrastrukturo Republike Slovenije naslovila prošnjo za sklic sestanka z namenom, da bi bila odločitev agencije kar najbolj skladna s strateškimi usmeritvami ministrstva in Vlade Republike Slovenije. Na sestanku so predstavniki ministrstva izrazili podporo projektu plinifikacije slovenske obale, kar je ministrstvo dodatno potrdilo tudi z dopisom, v katerem med drugim navaja, da podpira projekt plinifikacije slovenske obale, saj ugotavlja, da je ta regija v tem pogledu podhranjena. Razen tega ima predmetna naložba močno podporo lokalnih skupnosti Primorske regije in Ministrstva za infrastrukturo Republike Slovenije.

Na podlagi zgoraj navedenih aktivnosti je operater prenosnega sistema novembra regulativnemu organu posredoval dopolnjeni razvojni in naložbeni načrt, h katerima je priložil odgovore na pripombe agencije in relevantne študije ter analize stroškov in koristi.

Regulativni organ je po proučitvi celotne spisne dokumentacije ugotovil, da razvojni načrt, predložen decembra 2016, skladno s četrnim odstavkom 200. člena EZ-1 opredeljuje za udeležence na trgu glavno infrastrukturo za prenos, ki jo je treba v naslednjih desetih letih zgraditi ali posodobiti, ter vsebuje vse že sprejete naložbe in opredeljuje nove, ki jih je treba izvesti v naslednjih treh letih. Podan je bil tudi časovni okvir za vse naložbene projekte. Ker je operater prenosnega sistema v razvojnem načrtu ustrezno upošteval tudi vse pripombe iz obeh posvetovalnih postopkov, regulativni organ ugotavlja, da razvojni načrt pokriva vse potrebe po naložbah.

Regulativni organ je proučil tudi k razvojnemu načrtu priložen naložbeni načrt. V postopku ocenjevanja naložbenega načrta je regulativni organ presojal skladnost vsebine in oblike naložbenega načrta z metodologijo za naložbeni načrt. Regulativni organ ugotavlja, da je naložbeni načrt, predložen decembra 2016, usklajen z razvojnim načrtom iz decembra 2016 in izdelan v skladu z metodologijo za naložbeni načrt, kot to določa drugi odstavek 200. člena EZ-1. Regulativni organ tudi ugotavlja, da je razpoložljivost virov financiranja naložb ustrezna in da so naložbe usklajene z razvojnimi merili.

Regulativni organ je v postopku izdaje soglasja v skladu z osmim odstavkom 200. člen EZ-1 proučil tudi skladnost razvojnega načrta z nezavezujočim desetletnim razvojnem načrtom omrežja za Evropsko unijo iz b) točke tretjega odstavka 8. člena Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih

omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (Ten-Year Network Development Plan 2015, v nadaljevanju TYNDP). Pri tem je regulativni organ ugotovil manjše neskladnosti v navedbi predvidenih let aktiviranja posameznih naložb. Ker gre v tem primeru za projekte, za katere še ni sprejeta dokončna odločitev o gradnji, je regulativni organ razumel ugotovljene neusklajenosti kot posledico časovnega zamika med poročanjem podatkov za pripravo TYNDP in razvojnega načrta, zato je glede na stopnjo pomembnosti odstopanj menil, da niso razlog za spremembo razvojnega načrta.

Na podlagi vsega navedenega je regulativni organ ugotovil, da je razvojni načrt predložen decembra 2016 v skladu z zakonodajo in predpisi, zato je 23. 12. 2016 k razvojnemu načrtu izdal soglasje. Po izdanemu soglasju je operater prenosnega sistema razvojni načrt objavil na svoji spletni strani.

Nadzornik za skladnost ni od zaposlenih ali tretjih oseb prejel nobenih informacij, ki bi nakazovala na kakršna koli neposredna navodila s strani VIP v zvezi z izvajanjem vsakodnevnih dejavnosti operaterja prenosnega sistema, upravljanjem omrežja ali dejavnostmi, potrebnimi za pripravo razvojnega načrta.

3.1.2 Naložbeni načrt

Naložbe, ki temeljijo na podlagi razvojnega načrta in naložbenega načrta, operater prenosnega sistema načrtuje tako, da nediskriminatorno zagotavljajo odpravo ozkih grl v sistemu in dolgoročno zmogljivost sistema, ki bo zadostila razumnemu povpraševanju in zanesljivosti oskrbe, še posebej brez pristranskih koristi VIP ali katerega koli njegovega dela.

Pristojni poslovodni organ operaterja prenosnega sistema je naložbeni načrt pravočasno predložil regulativnemu organu skupaj z razvojnim načrtom omrežja za obdobje 2017–2026. Regulativni organ je ugotovil, da je naložbeni načrt skladen z razvojnim načrtom omrežja za obdobje 2017–2026.

3.1.3 Komerencialni in finančni odnosi z VIP

Vsi zaposleni so v vseh komercialnih in finančnih odnosih z VIP ravnali izključno pod tržnimi pogoji. Operater prenosnega sistema je vodil natančno evidenco (arhiv) komercialnih in finančnih odnosov, s katerimi je bil seznanjen tudi nadzornik za skladnost. Operater prenosnega sistema je predložil regulativnemu organu v soglasje vse komercialne in finančne pogodbe ali sporazume z VIP.

VIP sestavljajo naslednja podjetja:

- Geoplin d.o.o. Ljubljana, družba za trgovanje in transport zemeljskega plina (v nadaljevanju družba Geoplin ali vertikalno integrirano podjetje), kot 100-odstotni lastnik družbe;
- z družbo Geoplin povezane družbe in v njeni 100-odstotni lasti so:
 - Trgovina i opskrba energentima d.o.o., Zagreb,
 - Geoplin d.o.o., Beograd, Novi Beograd,
 - Geocom, družba za energetske inženiring d.o.o., Ljubljana.

Operater prenosnega sistema in z obvladujočo družbo Geoplin povezana družba Trgovina i opskrba energentima d.o.o. sta decembra 2015 sklenili Bilančno pogodbo pod odloženim

pogojem, da družba Trgovina i opskrba energentima d.o.o. kot nosilec bilančne skupine operaterju prenosnega sistema zagotovi ustrezno finančno jamstvo. V začetku leta 2016 je bil med operaterjem prenosnega sistema, družbo Trgovina i opskrba energentima d.o.o. in družbo Geoplin sklenjen Dogovor o zagotovitvi finančnega jamstva.

V skladu s 193. členom EZ-1 je agencija marca 2016 podala soglasje k sklenjenemu dogovoru.

Z drugima dvema z obvladujočo družbo povezanima družbama v letu 2016 ni bilo sklenjenih nobenih poslov in tudi ne izvedenih nobenih drugih dejanj.

a) Komercialni odnosi, sklenjeni z VIP kot uporabnikom prenosnega sistema zemeljskega plina

Operater prenosnega sistema zemeljskega plina z uporabniki sistema sklepa različne vrste pogodb v skladu z določili vsakokrat veljavne zakonodaje. Za vse uporabnike prenosnega sistema veljajo enaka pravila in postopki, ki so javno objavljeni. Veljavna zakonodaja je v vsakem trenutku vsem uporabnikom sistema dostopna tudi prek spletne strani operaterja prenosnega sistema, prav tako pa operater prenosnega sistema na svoji spletni strani objavlja tipske vzorce pogodb, ki so predhodno usklajene z regulativnim organom.

Pogodbe o prenosu, ki jih uporabniki sistema in kot uporabnik sistema tudi družba Geoplin sklenejo z dražbo na spletni rezervacijski platformi PRISMA, so sklenjene takoj po zaključku posamezne dražbe, ko uporabnik sistema dobi obvestilo o uspešni dražbi s strani spletne rezervacijske platforme. Takoj po uspešnem zaključku dražbe se na rezervacijski platformi avtomatsko generira elektronsko sporočilo, ki ga prejmeta operater prenosnega sistema in zakupnik prenosne zmogljivosti na dražbi. Skladno z določili iz Pravil o pogojih in načinu razdelitve zmogljivosti na povezovalnih točkah prenosnega sistema z dražbo (Uradni list RS, št. 6712014) je do 24. 12. 2016 operater prenosnega sistema na podlagi prejetega elektronskega sporočila za uporabnika sistema izdelal še dodatno tipsko Potrdilo o sklenitvi pogodbe o prenosu za dražbene zmogljivosti in ga poslal v podpis uporabniku sistema. Od 24. 12. 2016 dalje pa skladno s Pravili o spremembah in dopolnitvah Pravil o pogojih in načinu razdelitve zmogljivosti na povezovalnih točkah prenosnega sistema z dražbo (Uradni list RS, št. 7912016) o rezultatu dodelitve dnevni prenosni zmogljivosti ter zmogljivosti znotraj dneva operater prenosnega sistema z elektronskim sporočilom pred začetkom zelenega zakupa seznanja pošiljatelje ponudb, s čimer se šteje, da je sklenjena posamezna pogodba o prenosu. Šteje se, da je bila z elektronskim sporočilom operaterja prenosnega sistema ponudba uporabnika sistema za zakup določenega obsega standardnega produkta zmogljivosti in po ceni zakupa sprejeta.

V letu 2016 je bilo z družbo Geoplin kot rezultat dražb sklenjenih ■■■ pogodb o prenosu oziroma skupaj ■■■ EUR po cenah, doseženih v postopku dražbe, s tem da je izhodiščna cena dražbe enaka objavljenim tarifnim postavkam za posamezno vstopno/izstopno točko za posamezno vrsto produkta.

Druga alineja 10. člena Pravil o pogojih in načinu razdelitve zmogljivosti na povezovalnih točkah prenosnega sistema z dražbo predvideva, da mora operater prenosnega sistema kot pogoj za pristop uporabnikov sistema k dražbam prejeti ustrezno finančno jamstvo, ki je nadalje v 13. členu teh pravil opredeljeno kot zavarovanje izpolnitve obveznosti uporabnika sistema do operaterja prenosnega sistema, ki bodo nastale v zvezi z na dražbah sklenjenimi

pogodbami o prenosu. Finančno jamstvo je lahko v obliki bančne garancije, garancije zavarovalnice ali denarnih sredstev, ki jih uporabnik sistema položi na poseben transakcijski račun operaterja prenosnega sistema. Uporabnik sistema zagotovi operaterju prenosnega sistema finančno jamstvo v višini, za katero uporabnik sistema oceni, da jo bo potreboval za svojo skupno udeležbo na dražbah. Operater prenosnega sistema v svojem imenu odpre poseben transakcijski račun in ga objavi na svoji spletni strani, na katerega deponira denarna sredstva, ki jih uporabnik sistema nakaže za zagotovitev finančnega jamstva. Po prejetju finančnega jamstva operater prenosnega sistema uporabniku sistema pošlje izjavo, s katero slednji potrjuje namen nakazila. Za vse uporabnike prenosnega sistema je opisani postopek enak.

Stanje finančnih jamstev za potrebe sodelovanja na spletni rezervacijski platformi družbe Geoplin je na dan 31. 12. 2016 znašalo ■■■ EUR. V letu 2016 je operater prenosnega sistema od družbe Geoplin prejel ■■■ EUR finančnih jamstev.

Vse sklenjene pogodbe z vsemi uporabniki prenosnega sistema so posredovane tudi regulativnemu organu. Za vse pogodbe z VIP pa je pred njihovim izvajanjem pridobljeno tudi soglasje regulativnega organa.

Za vse uporabnike prenosnega sistema veljajo enaka pravila in postopki, ki so javno objavljeni.

b) Komerzialni odnosi, sklenjeni z VIP kot dobaviteljem zemeljskega plina

Glede na obveznost operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina po zagotavljanju varnega, zanesljivega, kakovostnega, cenovno konkurenčnega in okoljevarstveno sprejemljivega prenosa zemeljskega plina, operater prenosnega sistema ves čas delovanja in obratovanja prenosnega sistema v prenosnem sistemu zagotavlja ustrezne pogoje. Zagotavljanje optimalnega delovanja prenosnega sistema je odvisno tudi od ravnanja oziroma obnašanja uporabnikov prenosnega sistema, zaradi česar prihaja do določenih odstopanj med napovedanimi količinami za prenos in dejansko prenesenimi oziroma porabljenimi količinami zemeljskega plina. Za uskladitev svojega portfelja imajo nosilci bilančnih skupin, ki so se odločili za sklenitev pogodbe o članstvu v virtualni točki, na razpolago možnost trgovanja s kratkoročnimi standardiziranimi produkti za izravnano na trgovalni platformi.

V skladu z določili Uredbe Komisije (EU) št. 312/2014 z dne 26. marca 2014 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnano odstopanj za plin v prenosnih omrežjih in Sistemskimi obratovalnimi navodili za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 55/2015) ima operater prenosnega sistema od 1. 10. 2015 dalje naslednje možnosti za uravnoteženje prenosnega sistema:

- izvajanje transakcij prodaje oziroma nakupa kratkoročnih standardiziranih produktov za izravnano na trgovalni platformi za potrebe uravnoteženja prenosnega sistema. Operater prenosnega sistema si na trgovalni platformi od registriranih udeležencev zagotovi ustrezne količine za potrebe uravnoteženja prenosnega sistema v primeru primanjkljaja ali jih ponudi registriranim udeležencem v primeru presežka zemeljskega plina;

- za primere, ko operaterju prenosnega sistema na trgovni platformi ne uspe uravnovežiti prenosnega sistema, ima v skladu z določili Uredbe Komisije (EU) št. 312/2014 z dne 26. 3. 2014 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnavo odstopanj za plin v prenosnih omrežjih in Sistemskimi obratovalnimi navodili za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 55/2015) zagotovljeno možnost, da si zagotovi uravnoveženje prenosnega sistema s pomočjo sistemske storitve.

Vse v letu 2016 izvedene transakcije prodaje oziroma nakupa kratkoročnih standardiziranih produktov za izravnavo na trgovni platformi za potrebe uravnoveženja prenosnega sistema so bile posledice v letu 2015 sklenjene pogodbe o članstvu v virtualni točki.

Družba Geoplin je z operaterjem prenosnega sistema v letu 2016 po predpisanem postopku (trgovna platforma) sklenila ■■■ transakcij, od tega ■■■ nakupov zemeljskega plina v skupni vrednosti ■■■ EUR in ■■■ prodaj v skupni vrednosti ■■■ EUR.

Glede na to, da je operater prenosnega sistema zavezanec po Zakonu o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15), je možnost nudenja sistemske storitve po 1. 10. 2016 zagotovil po postopku javnega naročanja, in sicer s pogajanjem po predhodni objavi na slovenskem in evropskem portalu javnih naročil. Storitve, zagotovljena s sklenitvijo pogodbe 29. 8. 2016, do zneska ■■■ milijonov evrov brez DDV z družbo Geoplin kot najboljšim ponudnikom na podlagi izvedbe javnega naročila, omogoča operaterju prenosnega sistema, da če je sistemska storitev izravnave stroškovno učinkovitejša od kratkoročnih standardiziranih produktov skladno z določili Sistemskih obratovalnih navodil za prenosni sistem zemeljskega plina prednostno uporabi sistemske storitve izravnave na podlagi pogodbe za nakup in/ali prodajo zemeljskega plina za uravnoveženje prenosnega sistema zemeljskega plina, ki je sklenjena za obdobje od 1. 10. 2016 do 1. 10. 2017. Družba v letu 2016 ni zagotavljala sistemske storitve po tej pogodbi. Vse sistemske storitve v letu 2016 so bile posledica v letu 2015 sklenjene Pogodbe št. PD/ES/98/2015, in sicer je bilo izvedenih šest sistemskih storitev v skupni vrednosti ■■■ EUR.

Na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 312/2014 z dne 26. 3. 2014 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnavo odstopanj za plin v prenosnih omrežjih in Sistemskih obratovalnih navodil za prenosni sistem zemeljskega plina operater prenosnega sistema izvede nakup zemeljskega plina za potrebe lastne rabe, ki obsega kondicioniranje zemeljskega plina v merilno regulacijskih postajah in postajah, kjer se izvaja tudi ogrevanje objektov, pogon kompresorjev v kompresorskih postajah Kidričevo in Ajdovščina za potrebe izvajanja prenosa zemeljskega plina v Republiki Sloveniji ter druge namene za potrebe njegove lastne rabe. V letu 2016 je operater prenosnega sistema na podlagi v letu 2015 sklenjene Pogodbe št. PF/ES/99 /2015 od družbe Geoplin mesečno odkupoval zemeljski plin za lastno rabo v skupni vrednosti ■■■ EUR brez DDV.

Na podlagi javnega naročila po postopku s pogajanjem po predhodni objavi na slovenskem in evropskem portalu javnih naročil je operater prenosnega sistema 10. 8. 2016 sklenil z družbo Geoplin kot najboljšim ponudnikom pogodbo za nakup zemeljskega plina za potrebe lastne rabe do zneska ■■■ EUR brez DDV za obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017. Poleg tega, da je pogodbeni cena najugodnejša izmed ponujenih v postopku javnega naročila, je sama osnova za določitev cene konkretnega nakupa zemeljskega plina vezana na borzni indeks CEGHIX, ki se dnevno tržno oblikuje in je neodvisen od samega dobavitelja. Pogodba se je začela izvajati v 2017.

c) Komercialni odnosi, sklenjeni z VIP zaradi pogodbeno dogovorjenih obveznosti v pogodbi o dolgoročnem vlaganju

Na podlagi in v skladu z določili Pogodbe o dolgoročnem vlaganju z dne 18. 12. 2009, sklenjene med operaterjem prenosnega sistema in družbo Geoplin za financiranje gradnje plinovoda, je nova Pogodba o dolgoročnem namenskem kreditu, sklenjena 20. 5. 2016, v enakem znesku, tj. ■■■ EUR, spremenila dolgoročno vlaganje v posojilo in uredila dogovor za poplačilo dolgoročnega vlaganja zaradi zaključene gradnje plinovoda. Pogodba je bila sklenjena z odložnim pogojem pridobitve soglasja agencije za sklenitev pogodbe.

Posojilni pogoji Pogodbe o dolgoročnem namenskem kreditu so bili določeni glede na tržne razmere, kar pomeni, da je operater prenosnega sistema pred sklenitvijo pogodbe preveril tržne pogoje, kot so ročnost kredita, zavarovanje, višino obrestne mere ter drugih s pridobitvijo kredita povezanih stroškov. Iz prejetih ponudb komercialnih bank je razvidno, da so se pred sklenitvijo pogodbe obrestne mere za dolgoročne kredite gibale v razponu med ■■■ % do ■■■ % z ■■■ odstotne točke pribitka za stroške odobritve kredita. Operater prenosnega sistema je z družbo Geoplin sklenil Pogodbo o dolgoročnem namenskem kreditu s fiksno obrestno mero ■■■ % letno ter 10-letno ročnostjo brez zavarovanja in stroškov odobritve.

V skladu s 193. členom EZ-1 je agencija 8. 8. 2016 podala soglasje k sklenjeni Pogodbi o dolgoročnem namenskem kreditu. V postopku izdaje soglasja je agencija preverila skladnost posojilnih pogojev pogodbe z vertikalno integriranim podjetjem s tržnimi pogoji. Znesek obresti po navedeni sklenjeni pogodbi je v letu 2016 znašal ■■■ EUR.

Operater prenosnega sistema je imel v letu 2016 z družbo Geoplin sklenjene tri pogodbe o dolgoročnem namenskem kreditu.

Postopek sklenitve obeh Pogodb o dolgoročnem namenskem kreditu, ki sta bili sklenjeni v preteklih letih je bil enak kot postopek v letu 2016.

d) Komercialni odnosi, sklenjeni z VIP zaradi izpolnitve obveznosti iz certifikata

Odločba o certificiranju št. 533-100/2011-20/ 134 z dne 11. 7. 2012 v tretji točki navaja, da mora operater prenosnega sistema najkasneje do 31. 12. 2015 prekiniti vse pogodbe o najemu poslovnih prostorov, sklenjene z družbo Geoplin. Končna realizacija zahteve odločbe o certificiranju je bila sklenitev kupoprodajne pogodbe 11. 12. 2015 za odkup objekta Tehnični trakt (z zemljiščem), ki ga je operater prenosnega sistema imel v najemu, in za ureditev medsebojnih razmerij, vezanih na odkup nepremičnine in dostopa do nje. Z družbo Geoplin je operater prenosnega sistema 20. 1. 2016 sklenil Sporazum o povrnitvi stroškov za obdobje od 1. 1. 2016 do izvedbe odklopa Tehničnega trakta od energetskega virov in povezav z infrastrukturnimi vodi v lasti družbe Geoplin in priklopa na lastne inštalacije. Soglasje regulativnega organa k omenjenemu sporazumu je operater prenosnega sistema prejel 17. 2. 2016.

Operater prenosnega sistema v letu 2016 ni dajal nobenih posojil VIP.

Vsi zaposleni so nadzornika za skladnost tekoče seznanjali s postopki, komercialnimi, finančnimi in drugimi sporazumi z VIP in mu na zahtevo omogočili tudi dostop do podatkov v zvezi s tem.

3.2 Zagotavljanje neodvisnosti delovanja operaterja prenosnega sistema v splošni strukturi upravljanja

3.2.1 Pregled izpolnjevanja ukrepov za osebe, odgovorne za izvršno upravljanje

Osebe, odgovorne za upravljanje, vključno s tistimi, ki so odgovorne za izvršno upravljanje, pri operaterju prenosnega sistema v letu 2016 niso imele poslovnega odnosa z njegovimi družbeniki s kontrolnim deležem. Nadzornik za skladnost je prejel pisno izjavo oseb, odgovornih za upravljanje, vključno s tistimi, ki so odgovorne za izvršno upravljanje, da v letu 2016 niso imele poslovnega odnosa z njegovimi družbeniki s kontrolnim deležem.

Zaposleni so v letu 2016 vse aktivnosti, procese in vse naloge oziroma poslovanje izvajali neodvisno in s službami, organiziranimi v okviru pravne osebe operaterja prenosnega sistema.

Osebe, odgovorne za izvršno upravljanje, zagotavljajo, nadzornik za skladnost pa spremlja, da noben del VIP ne daje operaterju prenosnega sistema v najem svojega osebja ali zanj opravlja storitev ali zanj najema osebja, zaposlenega v drugem delu VIP podjetja, ali za operaterja prenosnega sistema opravlja storitev, ki jo opravlja drugi del VIP podjetja. Nadzornik za skladnost je pri pregledu pogodb v letu 2016 ugotovil, da operater prenosnega sistema ne razpolaga s pogodbami, ki bi bile v nasprotju s temi določili.

Zaposleni so pri sodelovanju z regulativnim organom ali z državnimi organi delovali samostojno in neodvisno od VIP ter pri tem posebno skrb namenjali zagotavljanju nediskriminatornosti in pri tem spodbujali delovanje trga z zemeljskim plinom.

Zaposleni so pripravljali finančne načrte družbe in posamezne politike za izvrševanje le-teh, tako da VIP ni bil omogočen dostop do informacij ali zbiri podatkov, ki bi VIP omogočale konkurenčne prednosti pri nastopanju na trgu z zemeljskim plinom.

Ekonomski sektor pri operaterju prenosnega sistema ima v ta namen izdelane in usklajene obrazce za konsolidirano poročanje VIP (obvladujoče družbe) skladno z ZGD-1 in EZ-1 na način, da VIP niso bile razkrite informacije ali zbir podatkov, ki bi mu omogočale konkurenčne prednosti pri nastopanju na trgu z zemeljskim plinom.

Osebe, odgovorne za izvršno upravljanje, so pripravljale razvojno strategijo družbe in posamezne politike za izvrševanje razvojne strategije neodvisno od VIP, tako da je zagotovljena stalna dobičkonosnost družbe največ v višini, ki jo regulativni organ priznava kot upravičen donos na sredstva.

Operater prenosnega sistema je 25. 11. 2015 prejel s strani regulativnega organa soglasje (št. 211-61/2015-11/429) k regulativnemu okviru operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina za regulativno obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2018. Tarifne postavke so bile določene za vsako mejno vstopno in izstopno točko ter za izstopne točke v Sloveniji glede na obseg zakupa. S strani regulativnega organa je operater prenosnega sistema prejel tudi soglasje k ceniku za druge storitve.

Pri pripravi Finančnega načrta za leto 2017 so vsi zaposleni upoštevali s strani regulativnega organa določen regulativni okvir za obdobje od 2016 do 2018, ki vključuje upravičene stroške in upravičene prihodke.

Pri pripravi politike zadolževanja družbe in predlaganju stopnje zadolževanja družbe so zaposleni, ki so odgovorni za upravljanje, upoštevali kapitalsko sposobnost družbe.

Politika zadolževanja družbe in stopnja zadolževanja družbe izhajata iz sprejetega razvojnega načrta, ki temelji na obstoječi in predvideni ponudbi in povpraševanju ter naložbenem načrtu. Pri tem je operater prenosnega sistema upošteval omejitve, ki izhajajo iz splošnih aktov regulativnega organa, ter omejitve, ki izhajajo iz podpisane finančne pogodbe z Evropsko investicijsko banko, in garancijske pogodbe z bankami, ki so garanti.

Zaposleni, ki so odgovorni za upravljanje, so pri izpolnjevanju okoljskih zahtev s strani uporabnikov prenosnega sistema zagotavljali, da so le-te izpolnjene na nediskriminatorni način. Izvedena je bila tudi zunanja presoja skladnosti z zahtevami ISO 14001:2004 ter presoja Certifikacijskega pravilnika.

3.2.2 Vertikalno integrirano podjetje

Edini družbenik operaterja prenosnega sistema to je družba Geoplin je v letu 2016 imela eno skupščinsko sejo, na kateri se je seznanil s sklepi Nadzornega sveta v zvezi s sprejemom Letnega poročila družbe za leto 2015 z vsemi zakonsko določenimi sestavnimi deli, z ugotovljenim bilančnim dobičkom in razporeditvijo le-tega ter s Poročilom o delu Nadzornega sveta za leto 2015.

Nadzornik za skladnost je v letu 2016 spremljal, da VIP ni neposredno ali posredno po svojih predstavnikih v organih operaterja prenosnega sistema določalo ravnanja operaterja prenosnega sistema pri dejavnostih in upravljanju sistema ter zagotavljanju konkurenčnosti tega delovanja ali pri dejavnostih, potrebnih za pripravo desetletnega načrta za razvoj omrežja.

VIP se je v letu 2016 vzdržal vseh dejanj, ki bi operaterja prenosnega sistema ovirale pri izpolnjevanju obveznosti EZ-1 ali nanj vplivale, ter od operaterja prenosnega sistema ni zahteval, da mora od njega pridobiti kakršna koli dovoljenja za izpolnjevanje teh obveznosti.

3.2.3 Nadzorni organ

Nadzorni organ je med poslovnim letom 2016 v okviru svojih pristojnosti aktivno spremljal in nadziral poslovanje družbe Plinovodi d. o. o. skladno z ZGD-1 in z omejitvami, kot jih določa EZ-1.

Nadzorni organ družbe Plinovodi d.o.o. sestavlja šest članov, ki so imenovani oziroma izvoljeni za obdobje štirih let. V letu 2016 je deloval v naslednji sestavi:

Tibor Šimonka (predsednik), Jošt Štrukelj (namestnik predsednika), Boštjan Napast, Danijel Levičar, Damijan Nedog in Miran Jug.

Nadzorni organ družbe se je v letu 2016 sestal na šestih rednih sejah, na katerih je sodeloval tudi nadzornik za skladnost, ter obravnaval strateške zadeve, vezane na poslovanje družbe. Med najpomembnejše sodijo:

- seznanitev s Poročilom o izvajanju Finančnega načrta za leto 2015,
- sprejem Letnega poročila družbe za poslovno leto 2015,
- odločanje o razporeditvi bilančnega dobička za leto 2015,
- seznanitev s trenutnim stanjem na projektu Južni tok,
- seznanitev s četrletnimi poročili o izvajanju Finančnega načrta v letu 2015,
- imenovanje nadzornika za skladnost za mandatno obdobje 4 let, ki se je začelo 20. 8. 2016,
- seznanitev s Poročilom o izvajanju programa za zagotavljanje skladnosti v letu 2015,
- sprejem Finančnega načrta za leto 2017,
- imenovanje revizorske družbe KPMG za poslovna leta 2016, 2017 in 2018.

Nadzorni organ je imel eno korespondenčno sejo, na kateri je na predlog Poslovodstva družbe Plinovodi d.o.o. sprejel Politiko upravljanja družbe Plinovodi d.o.o.

Nadzornik za skladnost je na sejah podajal mnenja, predloge in opozarjal na morebitne kršitve Programa za zagotavljanje skladnosti, ki sta jih poslovodni organ in nadzorni organ v celoti upoštevala.

Nadzorni organ v letu 2016 ni sprejemal odločitev, ki bi vplivale na aktivnosti, ki so potrebne za pripravo razvojnega načrta omrežja v skladu z EZ-1 ali bi bile povezane z njimi, in ni preprečeval sprejemanja nobenih odločitev, zaradi česar bi se lahko preprečile ali zadržale naložbe, ki bi jih bilo treba v skladu z razvojnimi načrtom omrežja izvesti v naslednjih treh letih.

3.2.4 Poročilo neodvisnega revizorja k letnemu poročilu

Revizijska družba KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. (v nadaljevanju KPMG), je 8. 3. 2017 izdala Poročilo neodvisnega revizorja k letnemu poročilu za leto 2016, v katerem meni, da so priloženi računovodski izkazi resničen in pošten finančni položaj družbe Plinovodi d.o.o. na dan 31. 12. 2016 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (2016).

3.2.5 Poročilo neodvisnega revizorja o omejenem zagotovu

Revizijska družba KPMG je na podlagi in v skladu z objavljenim stališčem Revizijskega sveta SIR revidirala tudi poročilo družbe o odnosih do povezanih družb, ki ga je pripravilo Poslovodstvo družbe Plinovodi d. o. o. V Poročilu o odnosih do povezanih družb v letu 2016 so prikazani vsi pravni posli, ki jih je družba Plinovodi d. o. o. sklenila v poslovnem letu, to je do 31. 12. 2016 z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo ali na pobudo ali v interesu teh družb, in vsa druga dejanja, ki jih je storila ali opustila na pobudo ali v interesu teh družb v preteklem poslovnem letu skladno s tretjim, četrtem in petim odstavkom 545. člena ZGD-1.

Revizijska družba KPMG je 8. 3. 2017 izdala sklep o omejenem zagotovilu za poročilo o razmerjih s povezanimi družbami na podlagi postopkov, ki jih je opravila, in dokazov, ki jih je pridobila. Iz sklepa izhaja, da neodvisni revizor ni opazil ničesar, zaradi česar bi verjel:

- da so v poročilu o odnosih do povezanih družb za leto, ki se je končalo 31. 12. 2016, navedbe v vseh pomembnih pogledih točne;
- da ni bila pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, glede na okoliščine, ki so bile znane ob sklenitvi teh poslov, vrednost izpolnitve družbe v pomembnem pogledu nesorazmerno visoka;
- da ne obstajajo okoliščine, ki bi glede drugih dejanj, navedenih v poročilu, kazale bistveno drugačno oceno prikrajšanosti od tiste, ki jo je dalo Poslovodstvo družbe,

vse ob upoštevanju opredeljenih sodil.

3.3 Register tveganj

Nadzornik za skladnost ima vzpostavljen register tveganj skladno s priporočili, ki jih je izdala EK v zvezi z ločevanjem operaterjev prenosnih sistemov od dejavnosti dobave in proizvodnje. Z registrom se identificirajo tista področja oziroma aktivnosti v družbi, ki predstavljajo največje tveganje za nastanek neskladnosti.

Register tveganj je sistematični proces strokovnih sodb o verjetnih škodljivih ravnanjih in dogodkih. Predstavlja seznam prepoznanih tveganj za nastanek neskladnosti, kjer so ocenjene kategorije »vpliv dogodka« in »verjetnost nastanka dogodka«.

Nadzornik za skladnost je na podlagi registra prepoznal največje tveganje pri varovanju in objavi podatkov, zato je pri zagotavljanju skladnosti temu področju namenjal še posebno pozornost.

3.4 Zaupnost podatkov

Zaposleni so v letu 2016 varovali tajnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih je dobil operater prenosnega sistema med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti, tako da je bil omogočen dostop do poslovno občutljivih podatkov samo tistim zaposlenim, ki so jih potrebovali pri svojem delu ali odločanju. Pri upravljanju in dostopu do podatkov, ki imajo naravo poslovne skrivnosti, je vsak zaposleni upošteval Pravilnik o določanju in varovanju tajnosti poslovnih skrivnosti ter o varstvu osebnih in poslovno občutljivih podatkov.

Nadzornik za skladnost je pristojne osebe za informacijsko tehnologijo (v nadaljevanju IT) redno obveščal o zahtevah glede načina varovanja tajnosti podatkov in dostopov do poslovno občutljivih informacij in z njimi uskladi odprta vprašanja glede načina zagotavljanja zaupnosti podatkov.

Nihče od zaposlenih ni razkrival poslovno občutljivih podatkov kateri koli tretji osebi razen v primeru, ko:

- je pogodbeni stranka operaterja prenosnega sistema podala pisno soglasje operaterju prenosnega sistema za posredovanje ali razkritje zaupnih podatkov tretji osebi;
- so poslovno občutljivi podatki postali javni podatki;

- se podatki, ki so po zakonu javni, ali podatki o kršitvi zakona ali dobrih poslovnih običajev niso mogli določiti kot poslovno občutljivi podatki.

Nadzornik za skladnost v letu 2016 ni prejel od zaposlenih ali tretjih oseb nobene pritožbe v zvezi z razkrivanjem poslovno občutljivih podatkov.

3.5 Razkrivanje in objava podatkov

Zaposleni so zagotavljali preglednost in nediskriminatornost podatkov, ki so potrebni za konkurenčno delovanje trga na način, da so podatke sproti in nediskriminatorno objavljali na spletni strani, tako da so uporabnikom prenosnega sistema zagotavljali zadostne, pravočasne in zanesljive podatke.

Vse podatke in razkritja, ki jih zahteva zakonodaja, so zaposleni objavljali na smiselni, nediskriminatorni, količinsko jasni ter uporabnikom prenosnega sistema prijazen način. Zaposleni so pri izpolnjevanju nalog v zvezi z dostopom tretjih strani do prenosnega sistema zagotavljali zadostne, pravočasne in nepristranske informacije, ki so drugim operaterjem prenosnih sistemov v drugih državah ter uporabnikom prenosnega sistema zagotavljale prenos zemeljskega plina. Pritožb v zvezi z neizpolnjevanjem stopnje informiranosti nadzornik za skladnost v letu 2016 ni prejel.

Zaposleni, ki so odgovorni za vzdrževanje prenosnega sistema, so na spletni strani objavili vsa načrtovana obdobja za vzdrževanje, ki bi utegnili vplivati na pravice uporabnikov sistema, izhajajoč iz pogodb o prenosu, ter ustrezne operativne informacije.

Objava je vsebovala vse spremembe načrtovanih obdobji za vzdrževanje in obvestila o nenačrtovanem vzdrževanju, takoj ko je operater prenosnega sistema imel to informacijo na voljo. V obdobju vzdrževanja je operater prenosnega sistema redno objavljali posodobljene informacije o podrobnostih, pričakovanem trajanju in posledicah vzdrževanja.

3.5.1 Posredovanje poslovno občutljivih podatkov neznanim prejemnikom

Zaposleni so preverjali pravilnost elektronskih poštnih naslovov, da bi preprečil posredovanje poslovno občutljivih podatkov neznanim prejemnikom, še posebej prejemnikom VIP in njegovim delom. Zato so zaposleni posebno skrbnost namenili varovanju poslovno občutljivih podatkov pri pošiljanju množičnih elektronskih sporočil, ki so naslovljena na zaposlene pri operaterju prenosnega sistema kot tudi na zaposlene v VIP in njegovim delom, z namenom, da se prepreči posredovanje poslovno občutljivih podatkov brez dovoljenja.

3.6 Ravnanje pri upravljanju s podatki do VIP

Zaposleni so pripravljali in izvajali naloge, tako da ni bil VIP in njegovim delom omogočen dostop do poslovno občutljivih podatkov, ki bi VIP omogočale konkurenčne prednosti pri nastopanju na trgu z zemeljskim plinom.

Zaposleni so preprečevali diskriminatorno ravnanje pri upravljanju s podatki, pri čemer niso delili sistemov ali opreme IT in sistemov za varnostni dostop z nobenim delom VIP. Nadzornik za skladnost pri spremljanju upravljanja s podatki in zagotavljanja samostojne in neodvisne uporabe informacijske tehnologije in sistemov za varnostni dostop ni ugotovil kršitev oziroma ni bil z njimi seznanjen.

Pri izbiri svetovalcev oziroma zunanjih izvajalcev za sisteme ali opremo informacijske tehnologije in sisteme za varnostni dostop so zaposleni v okviru javnih naročil upoštevali, da niso bili isti, kot jih uporablja VIP. Nadzornik za skladnost je pri operaterju prenosnega sistema sodeloval z zaposlenimi, ki so odgovorni za izvajanje postopkov javnih naročil in jih opozarjal na potrebno vključitev določbe o preprečevanju istih svetovalcev oziroma zunanjih izvajalcev neposredno v razpise za javna naročila tam, kjer je to potrebno.

Operater prenosnega sistema je določbe o preprečevanju istih svetovalcev oziroma zunanjih izvajalcev vključeval v javna naročila kot enega izmed pogojev za sodelovanje v predmetnem javnem naročilu.

Nadzornik za skladnost je vse zaposlene poučil in opozarjal o načinu in primernem ravnanju z dokumenti, mediji ali drugimi poslovno občutljivimi podatki. Zato so zaposleni v skupnih prostorih in območjih, dostopnih za obiskovalce ali druge osebe, ki niso zaposlene v podjetju, odgovorno ravnali z dokumenti, mediji ali drugimi podatki, pri čemer jih niso puščali na fotokopirnih strojih, tiskalnikih ali mizah v sejnih ali drugih skupnih sobah. Zaposleni niso razpravljali o poslovno občutljivih podatkih v skupnih prostorih in območjih, dostopnih za obiskovalce. Pri uporabi skupnih prostorov, kot so na primer jedilnice, parkirišča, prodajna področja, umivalnice in drugi skupni prostori, se zaposleni niso pogovarjali o poslovno občutljivih podatkih v prisotnosti obiskovalcev in drugih oseb, še posebej ne v prisotnosti zaposlenih iz VIP ali katerega koli njegovega dela.

3.6.1 Podatki, potrebni za določitev ocene vrednosti družbe Plinovodi

Operater prenosnega sistema je v letu 2016 prejel od VIP tri zahteve za podatke za namen:

- izvedbe skrbnega finančnega in pravnega pregleda Skupine Geoplin ter izdelave poročila o ugotovitvah skrbnega finančnega in pravnega pregleda;
- izdelave poročila o določitvi razmerja vrednosti med družbo Plinovodi d.o.o. in družbo Geoplin, brez družbe Plinovodi d.o.o. na dan 30. 9. 2015;
- ocene vrednosti 100% lastniškega kapitala družbe Plinovodi d.o.o. na dan 30.9.2015;
- ocene vrednosti 7,5 % lastniškega deleža družbe Sanal d.o.o. v družbi Geoplin.

V ta namen je operater prenosnega sistema z izvajalci, ki so izvajali oceno vrednosti deleža družbe, sklenili sporazum o nerazkrivanju poslovno občutljivih podatkov (NDA), ki opredeljuje vrsto in način poročanja VIP in njegovim družbenikom. Nadzornik za skladnost je spremljal, da niso bili razkriti poslovno občutljivi podatki VIP, ter podal oceno skladnosti.

3.6.2 Varovanje podatkov in informacij na področju informacijske tehnologije

Operater prenosnega sistema je tekoče izvajal ukrepe za varovanje tajnosti poslovno občutljivih podatkov. Zaposleni, odgovorni za IT, so skrbeli, da se ob kadrovskih spremembah zaposlenih (nove zaposlitve, odhodi zaposlenih, sprememba delovne funkcije zaposlenih itd.) takoj spremenijo pravice glede dostopa do podatkov skladno z zahtevami delovnega mesta. Seznam uporabnikov, ki dostopajo do poslovno občutljivih podatkov, je bil redno posodobljen.

Zaposleni, ki so odgovorni za IT, so preprečevali dostop do informacijskih sistemov, skupnih podatkovnih baz, datotek in strežnikov nepooblaščenim osebam, še posebej zaposlenim v VIP in njegovim delom.

V letu 2016 je bila izvedena verifikacija sistema poročanja REMIT za družbo Plinovodi in strateški pregled informatike.

V okviru verifikacije sistema poročanja REMIT je neodvisni presojevalec preverjal pogoje in zahteve za poročanje REMIT. Na podlagi izvedenih intervjujev in delavnic z nosilci poročanja REMIT ter izvajalci razvoja informacijskega sistema za poročanje REMIT ter skrbnikom sistema je bilo ugotovljeno, da je informacijski sistem za poročanje REMIT tehnično v skladu z zahtevami ACER ter izpolnjuje tehnične pogoje glede varnosti. Zaznana so bila nekatera področja, za katera je presojevalec podal priporočila za izvedbo dodatnih aktivnosti.

V okviru strateškega pregleda informatike so bili podani naslednji predlogi strateških usmeritev:

- sprejem celovite strategije na področju procesne in poslovne informatike,
- usmeritve na področju obvladovanja informatike, organizacije informatike, kadrov informatike in obvladovanja PIA,
- usmeritve na področju razvoja programske opreme,
- usmeritve na področju uporabe standardov ter povezovanja poslovne in procesne informatike,
- usmeritve na področju informatizacije poslovnih procesov,
- usmeritve na področju informacijske podpore odločanju,
- usmeritve na področju vodenja in izvajanja projektov,
- usmeritve na področju mobilnih aplikacij in mobilnih platform.

Preizkušene in vpeljane so bile varnostne rešitve, ki izboljšujejo varovanje poslovno občutljivih podatkov (npr. implementacija ustreznih ukrepov za varovanje podatkov na mobilnih odjemalcih). Aktivnosti izboljševanja varovanja poslovno občutljivih podatkov se bodo nadaljevale tudi v letu 2017 z uvajanjem dodatnih ukrepov skladno s strategijo razvoja varovanja podatkov in informacij na področju informacijske tehnologije. Nadzornik za skladnost je spremljal aktivnosti in bil o njih tudi obveščen.

3.7 Načrtovanje in izvajanje storitev

Zaposleni so vse storitve brez kakršne koli diskriminacije nudili vsem uporabnikom prenosnega sistema pod enakimi pogoji, pri čemer ti pogoji ne omejujejo, izkrivljajo ali onemogočajo konkurence pri dobavi. Operater prenosnega sistema je za VIP izvajal enake storitve kot za druge uporabnike prenosnega sistema, in sicer storitve prenosa, izravnave odstopanj, obračuna bilančnih razlik in prodaje zmogljivosti na sekundarnem trgu. Vse storitve je odobril ali bil z njimi seznanjen regulativni organ.

V skladu z določili SON za prenosni sistem zemeljskega plina in Uredbe Komisije (EU) št. 312/2014 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnavo odstopanj za plin v prenosnih sistemih je operater prenosnega sistema 1. 10. 2015 vzpostavil virtualno točko za izmenjavo količin zemeljskega plina v slovenskem prenosnem sistemu. Vse tri storitve virtualne točke (izvedba transakcij, trgovalna platforma in oglasna deska) so interno informacijsko podprte s spletno aplikacijo VTP (Virtualna točka za plin) in funkcionalno obratujejo. Za potrebe uravnoteženja je operater prenosnega sistema v letu 2016 primarno uporabljal storitev virtualne točke - trgovalno platformo. Sistemsko storitev za uravnoteženje z izbranim dobaviteljem pa je uporabljal le šestkrat, če na trgovalni platformi ni bilo dovolj ponujenih količin za uravnoteženje ali so bile ponujene količine cenovno manj ugodne.

Prva transakcija količin med uporabniki VTP je bila izvedena v januarju 2016, medtem ko v februarju ni bila izvedena nobena transakcija. Sistemski operater je v obdobju od marca do junija 2016 zabeležil močan porast števila izvedenih transakcij v virtualni točki in skladno s tem tudi povečanje izmenjanih količin. Trgovanja na prostem trgu so se pričela ponovno krepiti decembra 2016. Skupno je bilo v letu 2016 izvedenih 275 transakcij, v katerih je bilo izmenjanih 200,4 GWh zemeljskega plina, od tega je bilo sedem transakcij izvedenih na podlagi produkta znotraj dneva, ostale pa dan vnaprej.

Na podlagi izvedenih poslov na trgovalni platformi v okviru spletne aplikacije VTP je operater prenosnega sistema v letu 2016 uspešno kupil in/ali prodal 466 GWh zemeljskega plina za uravnoteženje prenosnega sistema. Skupno je operater prenosnega sistema sklenil 607 poslov, od tega je bilo 271 poslov izvedenih za potrebe uravnoteženja s kratkoročnim standardiziranim produktom znotraj dneva in 336 za uravnoteženje na podlagi kratkoročnega standardnega produkta dan vnaprej. V večini primerov je bilo v letu 2016 treba prodajati viške zemeljskega plina v prenosnem sistemu, le v mesecu juniju je bilo število nakupnih transakcij uravnoteženo s številom prodajnih. Med člani virtualne točke, ki so nosilci bilančnih skupin, v letu 2016 ni bilo sklenjenih transakcij prek storitve Trgovalna platforma.

Zaposleni so zagotavljali učinkovito vzdrževanje prenosnega sistema na podlagi letnih načrtov tekočega vzdrževanja in okvirnih letnih načrtov investicijskih vzdrževalnih del s popisom predvidenih del in posegov, ki so nediskriminatorni in pregledni za vse udeležence na trgu z zemeljskim plinom.

Zaposleni so skrbeli, da je bila pregledno, pravočasno, nediskriminatorno in javno dostopna (z objavo na spletni strani) napoved predvidenih del na prenosnem sistemu z navedbo opisa predvidenih del, lokacije, objekta, obdobja del ter vpliva na uporabnike prenosnega sistema. Napoved predvidenih del je bila izdelana tako, da je kar najmanj vplivala na udeležence na trgu z zemeljskim plinom.

Zaposleni so zagotavljali pregledno in nediskriminatorno celovito sledljivost načrtovanim in realiziranim aktivnostim pri izvajanju vzdrževalnih del na prenosnem sistemu ob zagotavljanju minimalnih vplivov na okolje in na udeležence na trgu.

3.8 Zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do prenosnega sistema

Dodeljevanje in uporabo prenosnih zmogljivosti opredeljujejo evropski kodeksi omrežja in podrobneje Sistemska obratovalna navodila (SON). Vzporedno z implementacijo Uredbe o oblikovanju kodeksa omrežja za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti v prenosnih sistemih zemeljskega plina je potekala tudi implementacija Uredbe o vzpostavitvi kodeksa omrežja za izravnano odstopanj za plin v prenosnih omrežjih. V letu 2016 je operater prenosnega sistema aktivno deloval pri pripravi in implementaciji kodeksa omrežja za tarife in na dopolnitvi kodeksa omrežja za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti z določili o novih dodatnih zmogljivostih (ang. Incremental Capacity) nadzornik za skladnost pa spremljal izvajanje. Dopolnjena so bila Pravila za dodeljevanje zmogljivosti na dražbah.

Operater prenosnega sistema na primarnem trgu s pomočjo spletne rezervacijske platforme PRISMA omogoča samostojen zakup različnih vrst produktov prenosnih zmogljivosti kot tudi različnih ročnosti zmogljivosti na posameznih vstopnih in izstopnih točkah.

Z informacijsko platformo PRISMA je zagotovljena najvišja možna stopnja nediskriminatornega dodeljevanja zmogljivosti iz prenosnega sistema in omejuje tveganja za nastanek diskriminatornega ravnanja med uporabniki sistema, še posebej ne v korist VIP ali katerega koli njegovega dela.

V obdobju plinskega leta, od oktobra 2015 do septembra 2016, je operater prenosnega sistema z uporabniki sistema na vseh mejnih vstopnih točkah beležili 285 pogodb o prenosu različnih ročnosti in vrst storitev, od katerih je bilo ■■■ pogodb kratkoročnih, ■■■ pogodb o prenosu pa je bilo prekinljivih. V celotnem obravnavanem obdobju od januarja do decembra 2016 pa je z uporabniki sistema na vseh mejnih vstopnih točkah beležil skupno 504 pogodb o prenosu različnih ročnosti in vrst storitev, od katerih je bilo ■■■ pogodb kratkoročnih, ■■■ pogodb o prenosu pa prekinljivih, kar je več kot leto poprej.

Na mejnih izstopnih točkah iz prenosnega sistema je operater prenosnega sistema v obdobju od oktobra do decembra 2016 zabeležili ■■■ pogodb, od katerih je bilo ■■■ pogodb dolgoročnih, nobena pogodba ni bila prekinljiva. V obdobju celotnega leta 2016 je imel operater prenosnega sistema sklenjenih ■■■ pogodb, od tega ■■■ kratkoročnih ter ■■■ prekinljivih.

Operater prenosnega sistema sledi novostim, ki jih uvajajo evropski kodeksi omrežij in se novim nalogam prilagaja z ustreznimi predpisi, ki urejajo razmerja med uporabniki in operaterjem prenosnega sistema, ter s spremenjenim načinom dela izvaja vse zahtevnejše aktivnosti.

Operater prenosnega sistema v letu 2016 ni prejel nobene pritožbe glede dostopa do prenosnega sistema.

3.9 Zagotavljanje nediskriminatornih in preglednih postopkov

Pogodbeni odnosi z uporabniki sistema so bili usklajeni pregledno in nepristransko. Pričakovanja, da bodo spremembe spodbudile trgovanje z zemeljskim plinom in ga naredile bolj preglednega, so se začela uresničevati že konec leta 2015. Operater prenosnega sistema je v letu 2016 nastopal tudi kot organizator izravnalnega trga.

Z uporabniki sistema je operater prenosnega sistema aktivno komuniciral glede vpeljave sprememb na področju trga z zemeljskim plinom skladno z nacionalno in evropsko zakonodajo, nadzornik za skladnost pa je aktivnosti spremljal. Ministrstvo za infrastrukturo je 23. 9. 2016 objavilo Uredbo o delovanju trga z zemeljskim plinom. Uredba podrobneje ureja delovanje trga z zemeljskim plinom, obračunavanje odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina, zamenjavo dobavitelja in ostale elemente trga z zemeljskim plinom.

Zaposleni so izdelali, izvajali in objavljali takojšnje, nediskriminatorne in pregledne mehanizme za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti in pregledne postopke za upravljanje prezasedenosti. Z uporabniki sistema, pristojnim ministrstvom ter regulativnim organom so zaposleni dopolnili tudi Pravila za dodeljevanje zmogljivosti na dražbah.

Zaposleni so na nediskriminatoren način pripravljali in izvajali vse predpise, ki jih pripravljala ali izdaja po javnem pooblastilu operater prenosnega sistema. Pri izdelavi pravil so upoštevali najboljše prakse in priporočila ENTSO-G za zemeljski plin ter druga priporočila regulativnih organov. Prav tako so zaposleni aktivno sodelovali pri pripravi in izdelavi vseh drugih potrebnih aktov in predpisov, ki so obvezujoči za operaterja prenosnega sistema, ter pri tem upoštevali načelo nediskriminatornosti in preglednosti.

Zaposleni so reševali pritožbe uporabnikov prenosnega sistema na nepristranski in pregleden način, pri čemer so informacije o številu in vsebini pritožb bile posredovane nadzorniku za skladnost.

Operater prenosnega sistema v letu 2016 ni prejel nobene pritožbe glede zaračunavanja odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina.

4 SPREMLJANJE IZVAJANJA PROGRAMA

4.1 Priporočila o Programu za zagotavljanje skladnosti in njegovemu izvajanju

Nadzornik za skladnost pri spremljanju in izvajanju Programa v letu 2016 ni ugotovil dodatnih vsebinskih pomanjkljivosti. Program h kateremu je regulativni organ dal soglasje (št. 533-100/2011-58/134), po mnenju nadzornika za skladnost zajema aktivnosti in ukrepe, ki so potrebni za učinkovito preprečevanje diskriminatornega ravnanja zaposlenih.

5 OBVEZNOSTI IN PRAVICE ZAPOSLENIH

Vsi zaposleni v podjetju so sodelovali z nadzornikom za skladnost pri izvajanju njegovih nalog s ciljem učinkovite izvedbe uresničevanja programa.

Zaposleni so obveščali nadzornika za skladnost o času, kraju ter vsebini sestankov, ki so v povezavi z vsebino, kot jih določa zakonodaja. Obveščanje nadzornika za skladnost o sestankih je potekalo praviloma s strani vodij, direktorja sektorja oziroma posloводства.

6 KRŠITVE

6.1 Splošne kršitve

Nadzornik za skladnost v obdobju, za katero je izdelano poročilo, ni ugotovil kršitev določb programa.

7 ZAKLJUČEK IN UGOTOVITVE

Nadzornik za skladnost je v letu 2016 izvajal nadzor nad izpolnjevanjem zahtev evropske in nacionalne zakonodaje, povezane z delovanjem neodvisnega operaterja prenosnega sistema in zagotavljanja nepristranskega delovanja. Pri svojem delu je aktivno sodeloval in komuniciral s pristojnimi organi (regulativni organ - Agencija za energijo, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor - Direktorat za energijo, Poslovodstvo in Nadzorni svet družbe Plinovodi d.o.o.), zaposlenimi v družbi ter uporabniki sistema.

Nadzornik za skladnost je izvajal naloge, kot jih določa EZ-1, s ciljem, da se zagotovi dejanska neodvisnost operaterja prenosnega sistema v skladu s pogoji in cilji Programa za zagotavljanje skladnosti. Nadzornik za skladnost je preverjal, ali operater prenosnega sistema dosledno in dejansko spoštuje načela preglednosti in nepristranskosti v odnosu do vseh udeležencev na trgu, varuje tajnost poslovno občutljivih podatkov, preprečuje pristransko razkrivanje poslovno koristnih podatkov ter skrbi za vsebinske in zakonodajne spremembe Programa za zagotavljanje skladnosti po priporočilu nadzornika za skladnost.

Operater prenosnega sistema ima vzpostavljen tudi Kodeks ravnanja družbe, ki ustrezno dopolnjuje Program za zagotavljanje skladnosti predvsem glede vloge zaposlenih pri uresničevanju vizije, poslanstva in ciljev družbe. Kodeks ravnanja vsakega posameznega zaposlenega spodbuja k lastnemu odgovornemu ravnanju in mu daje za to potrebne usmeritve, vsebuje načela in cilje, ki k pravilnemu, preglednemu, nepristranskemu in etičnemu ravnanju spodbuja celotno družbo. V letu 2016 nadzornik za skladnost ni prejel nobene prijave kršitve Kodeksa ravnanja družbe.

Nadzornik za skladnost ugotavlja, da so zaposleni v družbi Plinovodi d.o.o., ki opravlja dejavnost neodvisnega operaterja prenosnega sistema, v letu 2016 upoštevali Program za zagotavljanje skladnosti, ki določa ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja in pravila za učinkovito ločevanje dejavnosti prenosa in dobave, ter se zavedali in uspešno odpravljali navzkrižja interesov med VIP, dobavitelji in operaterji sistemov.

Ljubljana, 26. 3. 2017

Nadzornik za skladnost

mag. Dejan Koletnik

